

EUCHARISTIE DINSDAG 28 SEPTEMBER 2010 SAN LORENZO BUITEN DE MUREN

Lezingen: 2 Kor. 9, 6-10
Joh. 12, 24-26

In de beide lezingen van het Laurentiusfeest is er twee keer sprake van ‘houden van’, van ‘liefhebben’. “God houdt van de blijde gever” en “wie zijn eigen leven bemint ...”.

In het Griekse origineel worden twee verschillende woorden gebruikt: voor Gods liefde: ‘agapein’ en voor de zelfliefde: ‘filein’. In de encycliek “Deus Caritas Est” wordt hiervan uitleg gegeven door Paus Benedictus XVI.

De **eigenliefde** (filein) is de begerende liefde met als gevaar dat alles en ieder ander gezien en beleefd wordt in functie van ‘jezelf’. Dit leidt tot egocentrisme en egoïsme. Het eigenbelang overheerst, exclusief, met uitsluiting van de belangen van anderen. Deze *eigenliefde* is mede de oorzaak van de financiële crisis. Het is de ontkenning van de mens als persoon. Het is gericht op individualisme waarbij de relaties met anderen in de samenleving buiten beschouwing worden gelaten. Wat ten koste gaat van de twee grondprincipes van de sociale leer van de Kerk: ‘human dignity’ en het ‘common good’.

De liefde voor God, voor de Ander en de ander is de **schenkende liefde** (agapein), deze zoekt niet zichzelf, maar zoekt de ander van wie echt gehouden wordt, met bereidheid tot geven, tot weggeven, gratis, tot offers en zelfs tot zelfgave.

Paus Benedictus XVI verwijst naar de **graankorrel**: de weg van de graankorrel is de weg van Christus, door het kruis tot de Verrijzenis. De enige weg die voert ten “eeuwig leven”. Het is de enige weg die niet dood loopt, die de mens als ‘persoon’ tot vervulling brengt, de weg waarlangs hij zichzelf verwerkelijkt. Gevende liefde wordt ontvangende liefde, zoals Paulus schrijft aan de Korintiërs over het overvloedig oogsten: ‘veel vrucht’ (Ev!)

Aan het einde van ons leven vormen de werken van barmhartige liefde het enige criterium voor ieders levenswaardering (Mattheüs). Het is een uitnodiging om deze weg te volgen in ‘navolging’ van Christus’ evangelie waarin de diaconie centraal staat (‘diakonein’ en ‘diakonos’). Naar het voorbeeld van de M25 Heiligen, zoals de H. Elisabeth van Thüringen en in het bijzonder van onze bisdompatroon de H. Laurentius, de echte ‘*agapein*’, getuigen van

de dubbele liefdesrelatie met God en met de ander, het daadwerkelijk beleven van het dubbelgebod, de samenvatting van wet en profeten (Mt 22).

‘Agapein’ is God liefhebben met heel het hart en de medemens liefhebben als jezelf, hetgeen we diocesaan gewend zijn te vertalen met: *spiritualiteit en solidariteit*.

Twee uitspraken van **Laurentius** drukken de twee wezenlijke relaties uit met:

- “De armen zijn de schatten van de kerk”, de werken van barmhartigheid (tegenover macht, genot, bezit van de Romeinse keizer, de staat en anderen). Hierin ligt de ‘uitdaging’ van de diaconie.
- “Voor mij is de nacht niet duister, alles wordt helder in het Licht”. Hierin ligt de ‘bemoediging’, de weg van de zelfgave uit liefde tot in de nacht van de dood, de marteldood als radicaal ‘getuigenis’ van liefde voert tot het Licht: Christus.

De voorwaarde voor deze beleving van spiritualiteit en solidariteit is de kardinale deugd van de matigheid: geen zelfzucht maar *soberheid* (de derde diocesane S), als voorwaarde om de Ander/ander centraal te stellen in je leven en niet jezelf: *diakonia* in navolging van Christus, naar het voorbeeld van H. Laurentius.

+ A.H. van Luyn s.d.b.
Bisschop van Rotterdam